

Ciało własne czy obce?

Śledząc losy ciała w sztukach pięknych na przykładzie kolekcji dzieł Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, napotkać można wiele interesujących tropów. W szerokim repertuarze technik, sygnałów formalnych i kodów wyrazowych wyróżniają się dzieła osobliwe, opowiadające o człowieku w sposób nienormatywny, odznaczające się rzadkością, niezwykłością na tle tego, co codzienne i powszechne. Prace te przypominają, że ciało w rękach artystów jest posłuszne i kowalne – podatne na zmiany.

Wystawa „Ciało obce / Ciało własne” stanowi subiektywny wybór exemplów kolekcji Galerii, m.in. z dziedziny malarstwa, grafiki, rysunku i rzeźby, krążących wokół wątków trudnej cielesności, a niekiedy nawet rażącej deformacji, która jest zarazem niepokojąca i fascynująca. Dobór dzieł prowokuje do refleksji nad figurą ludzką, która przełamuje przyjęte społecznie i kulturowo kanony piękna, bywa dekonstruowana, wykluczana, obca. Sylwetki – głównie anonimowych – postaci, nierzeczywiste, poddane zostały nieokreślonej, niewidocznej opresji i stały się podatne na to, by przybrać kształt Innego.

Ważną dla koncepcji ekspozycji była decyzja, by temat trudnego ciała zaprezentować na przykładach realizacji artystycznych przedstawicielek i przedstawicieli różnorodnych technik, nurtów, reprezentantów odmiennych kierunków i strategii twórczych, od klasycznych po eksperymentalne – prac powstałych na przestrzeni pół wieku. Autorki i autorów połączyła również – poza obecnością na wystawie i w kolekcji Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi – chęć krytycznego otwarcia na ciało. Wybrana grupa twórców, na pewnym etapie drogi artystycznej, zapragnęła postawić ciało w centrum własnej wypowiedzi, by dodatkowo stanąć wobec niego w kontrze do transcendentnych zasad, obiektywnych wartości czy kanonicznych reguł.

Często to, co cielesne jest nawiązaniem do tego, co podcielesne, pochodzące z wyobraźni. Proponowana przez artystów estetyka deformacji udowadnia, że w procesach wizualizacji ciała może bezpośrednio odsłaniać niektóre stany psychiczne, emocje, historię ludzkich potrzeb, lęków i marzeń – stawać się ekspresją. Wrażliwe i świadome „widzenie obrazem” niekiedy odsłania również problem tożsamości twórcy. Niepokojące ciała bywają – świadomie albo podświadomie – częścią autobiograficznych opowiadań artystów, którzy odkrywają w ten sposób to, co głęboko schowane w nich samych.

Dominika Pawełczyk, kuratorka wystawy

Prezentowane są prace następujących artystów:

Sylwester Ambroziak, Rafał Boettner-Łubowski, Halina Chrostowska, Jan Dobkowski, Agnieszka Dobosz-Bruchnalska, Anna Dybowska, Michał Gałkiewicz, Karol Gawroński, Andrzej Grenda, Zbylut Grzywacz, Izabella Gustowska, Magdalena Hoffmann, Władysław Jackiewicz, Witold Kaliński, Paweł Łubowski, Eugeniusz Markowski, Lucjan Mianowski, Kazimierz Mikulski, Magdalena Moskwa, Krystyna Piotrowska, Bogumiła Pręgowska, Janusz Przybylski, Elżbieta Radzikowska, Leszek Różga, Tomasz Tobolewski, Stefan Wegner, Remigiusz Wojaczek, Mira Żelechower-Aleksiun.

Plakat i identyfikacja wizualna: Ida Stańczyk

Edukacja: Beata Bugaj-Tomaszewska

Promocja: Natalia Szeligowska

Montaż wystawy: Marek Prus, Grzegorz Krajewski, Tomasz Prus

Opieka nad ekspozycją: Justyna Popik